

# Трінклер Микола Петрович (1859–1925)

165 років з дня народження видатного хірурга-новатора,  
завідувача кафедри хірургічної патології  
з десмургією і вченням про вивихи та переломи,  
кафедри факультетської хірургії медичного факультету  
Імператорського Харківського університету  
(нині – Харківський національний медичний університет)

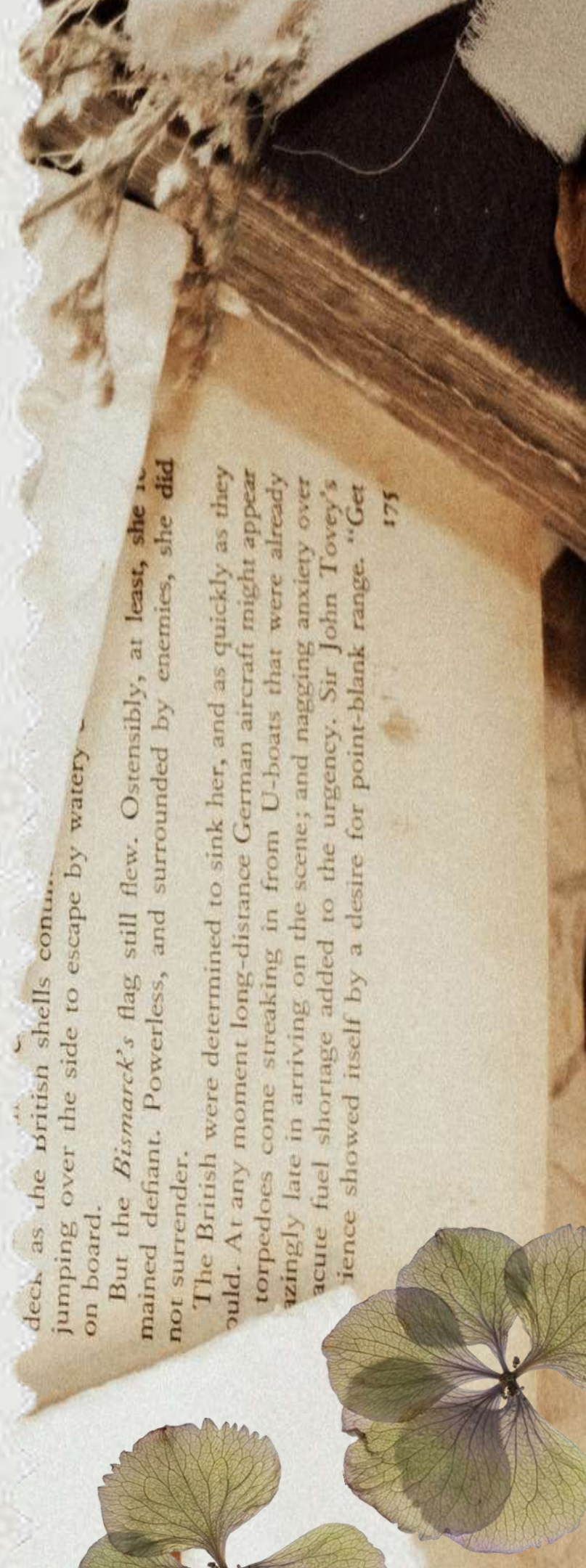




Микола Петрович Трінклер народився 19 листопада 1859 р. в Петербурзі в купецькій родині. Початкову освіту отримує у німецькій приватній школі. У 1877 р. закінчує із золотою медаллю Сімферопольську чоловічу гімназію

У 1878 р. юнак вступає на медичний факультет Харківського університету. На 4-му курсі він завідує лабораторією факультетської хірургічної клініки, яку очолює видатний харківський хірург, професор Вільгельм Федорович Грубе

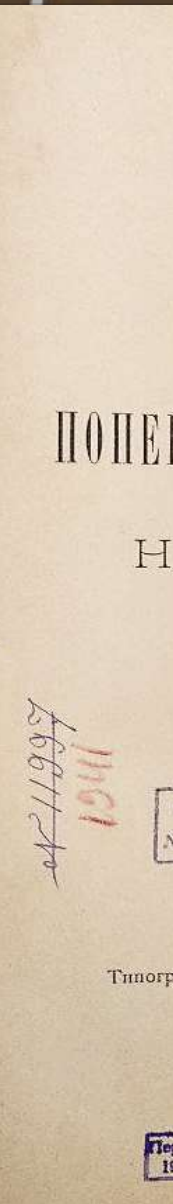
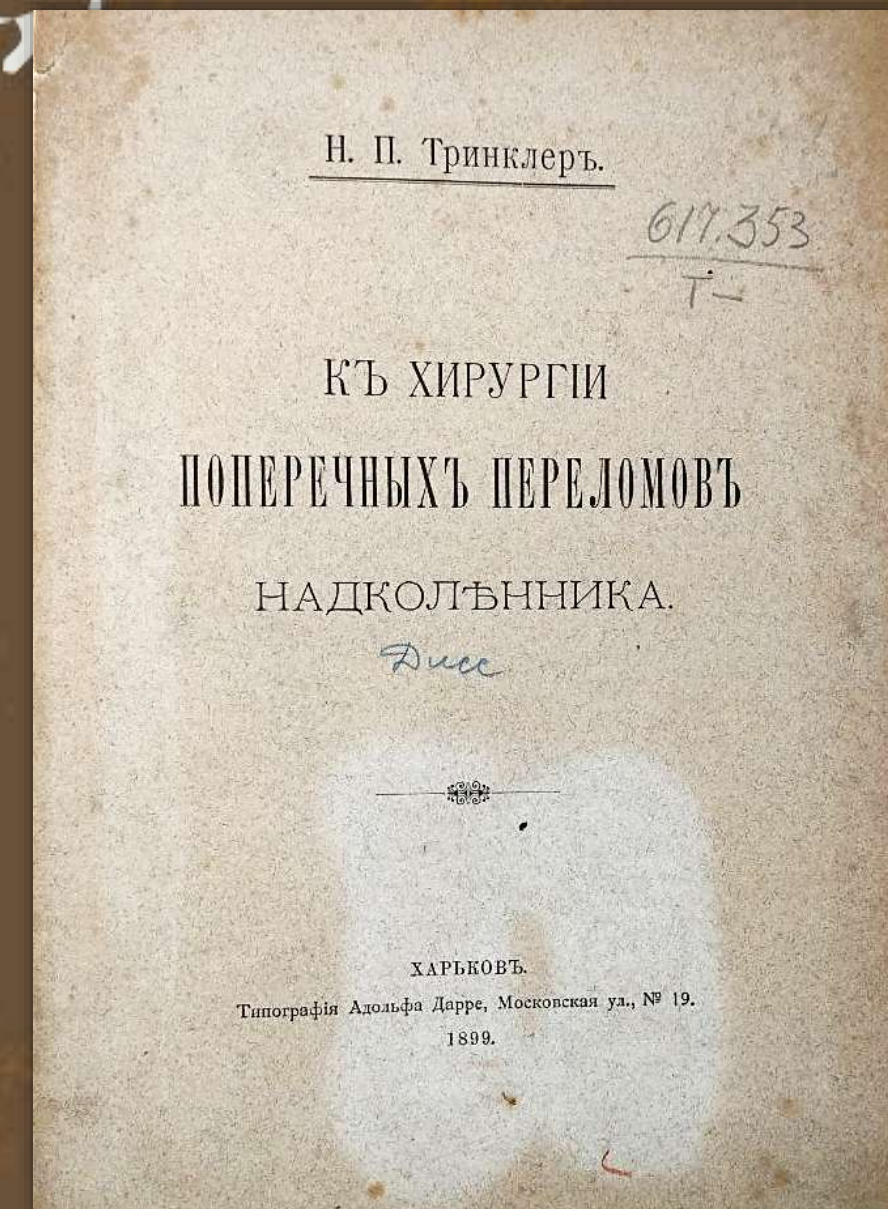
У 1884 р. Микола Трінклер закінчує навчання з відзнакою і з наступного року працює на посаді ординатора університетської хірургічної клініки під керівництвом свого наставника – професора В.Ф. Грубе



deck as the British shells continued jumping over the side to escape by watery on board.  
But the *Bismarck's* flag still flew. Ostensibly, at least, she remained defiant. Powerless, and surrounded by enemies, she did not surrender.  
The British were determined to sink her, and as quickly as they could. At any moment long-distance German aircraft might appear torpedoed come streaking in from U-boats that were already amazingly late in arriving on the scene; and nagging anxiety over acute fuel shortage added to the urgency. Sir John Tovey's silence showed itself by a desire for point-blank range. "Get  
175



З 1888 по 1892 рр. Микола Петрович отримує статус професорського стипендіата. У 1899 р. захищає докторську дисертацію за темою «До хірургії поперечних переломів надколінка»



У 1900 р. М.П. Трінклера обрано приват-доцентом, одночасно він читає лекції з хірургії черевної та грудної порожнин

Вчений удосконалює знання у закордонних наукових відрядженнях, де працює в клініці Е. Бергмана, в патологоанатомічному інституті у Р. Вірхова тощо.

М.П. Трінклер вводить новий асептичний метод у клінічну хірургічну практику одним із перших у Харкові



У 1906 р. Микола Петрович відкриває приватну лікарню на 75 ліжок на вул. Чернишевській. Власну хірургічну лікарню він перетворює на клінічний заклад, що відповідає новітнім науковим вимогам та є місцем показової хірургії для студентів та лікарів



З 1905 р. М.П. Трінклер – екстраординарний,  
з 1910 р. – ординарний професор Харківського університету,  
очолює кафедру хірургічної патології з десмургією і вченням про  
вивихи та переломи;  
з 1913 р. – завідувач факультетської хірургічної клініки



На початку ХХ ст. М.П. Трінклер – один із найпопулярніших вітчизняних хірургів. В Харкові він виконав багато складних операцій

Віртуозний хірург зробив другу в країні тотальну резекцію шлунка, при гідроцефалії першим запропонував і випробував оригінальний метод дронування бічного шлуночка за допомогою спеціальної канюлі

Науковець вперше у вітчизняній і світовій літературі описав вісцеральний сифіліс. Він одним із перших почав застосовувати рентгенівський метод з терапевтичною метою. Приділяв велику увагу лікуванню онкологічних хворих, застосовуючи принцип радикальності оперативних втручань



The British were determined to sink her, and as quickly as they could. At any moment long-distance German aircraft might appear torpedoes some streaking in from U-boats that were already waiting late in arriving on the scene; and nagging anxiety over acute fuel shortage added to the urgency. Sir John Tower's vessel showed itself by a desire for point-blank range. "Get  
175

and parties of them...  
beck as the British shells co...  
imping over the side to esc...  
n board.  
But the Bismarck's flag st...  
ained defiant. Powerless, a...  
not surrender.  
The British were determin...  
could. At any moment long-...  
or torpedoes some streakin...  
mazingly late in arriving o...

З 1913 р. – дійсний статський радник,  
у 1910 р. вчений отримав орден Св. Анни 3-го ступеня.  
З 1921 р. М.П. Трінклер – професор Харківського  
медичного інституту (нині – Харківський національний  
медичний університет)

Микола Петрович був не тільки талановитим вченим,  
але й педагогом. Учні професора пишались  
досягненнями свого вчителя, зазначаючи, що результати  
його наукових праць та практичної хірургічної  
діяльності неодноразово наводились у вітчизняних та  
зарубіжних підручниках

Вчений є автором близько 80 наукових праць.  
У 1924 р. М.П. Трінклер отримав почесне звання  
«Заслужений професор» за свої досягнення у сфері  
медицини

Микола Петрович брав активну участь в організації амбулаторії та стаціонару в установах Червоного Хреста, де сам довгий час працював як хірург; він постійний консультант лікарні та амбулаторії Харківського медичного товариства



Професор М.П. Трінклер був членом Нобелівського комітету, одним із засновників Товариства російських хірургів, очолював редколегію журналу «Лікарська справа»





Микола Петрович Трінклер раптово помер 10 серпня 1925 р. від нападу стенокардії, перебуваючи на лікуванні в Євпаторії. Похований у Харкові на 2-му міському цвинтарі поряд із могилою його вчителя В.Ф. Грубе

Учні харківського хірурга казали про свого вчителя: *«Ніж у його руках став могутнім знаряддям зцілення, що залишає не тільки глибокі сліди в області операційних ран, але й не менш глибокі сліди у вдячних серцях пацієнтів та їх близьких»*

І нині життя та діяльність професора Миколи Петровича Трінклера – приклад високої моральності, професіоналізму, безкорисливого служіння людям. Вулиця Харкова носить ім'я видатного хірурга

Проф. Н. Трінклер

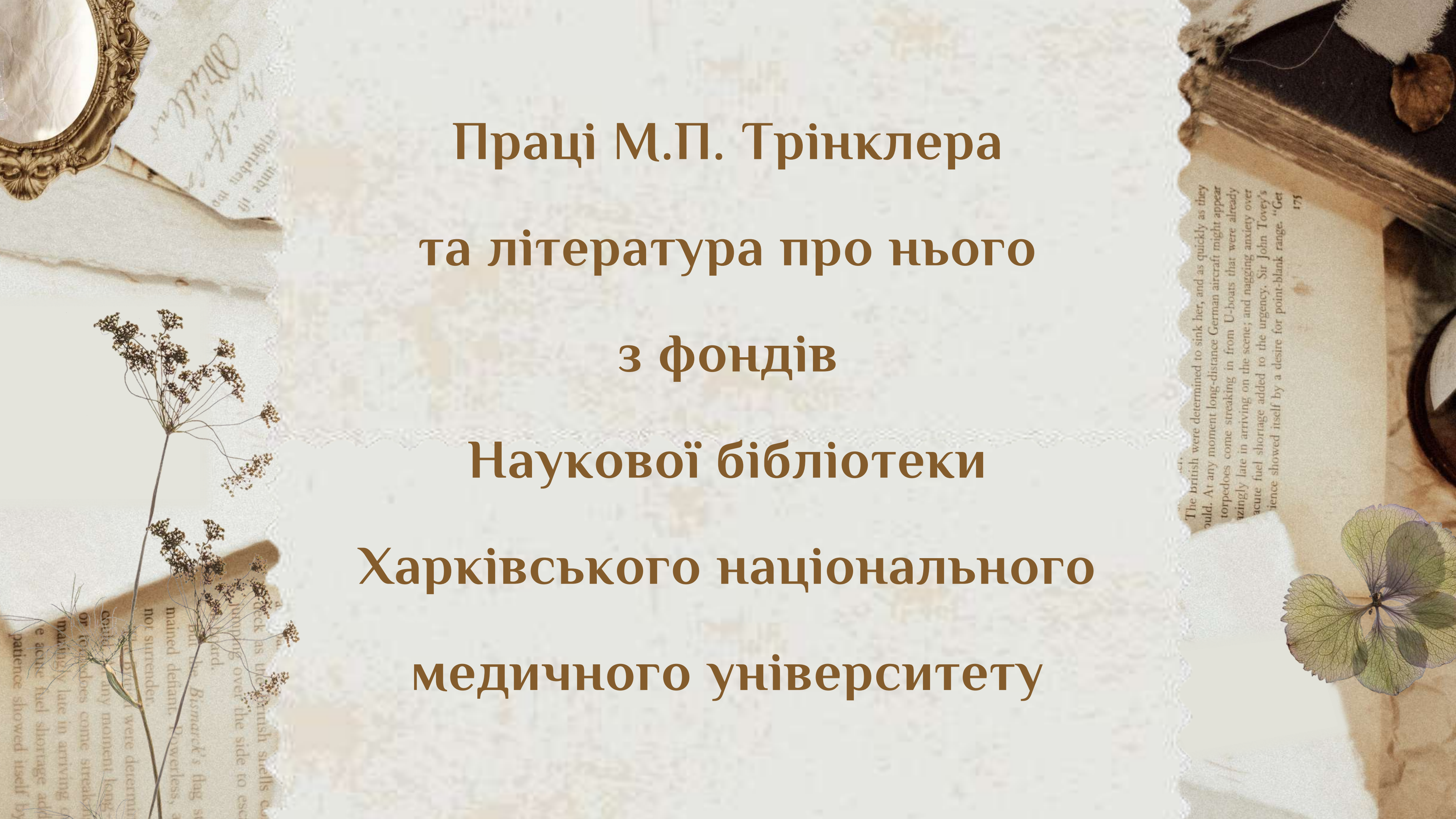


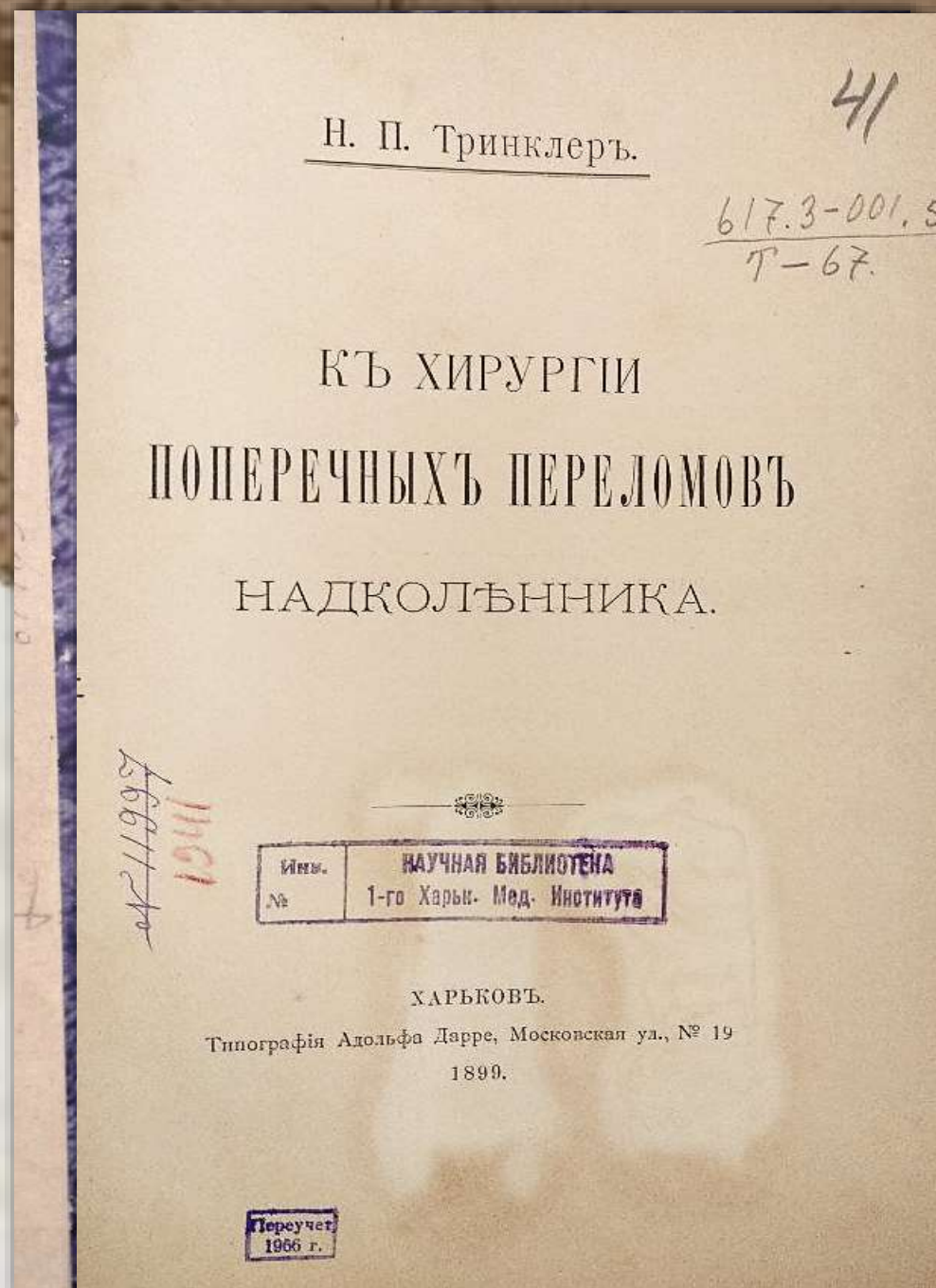
**Праці М.П. Трінклера  
та література про нього  
з фондів**

**Наукової бібліотеки**

**Харківського національного  
медичного університету**

The British were determined to sink her, and as quickly as they could. At any moment long-distance German aircraft might appear torpedoes come streaking in from U-boats that were already amazingly late in arriving on the scene; and nagging anxiety over acute fuel shortage added to the urgency. Sir John Tovey's patience showed itself by a desire for point-blank range. "Get  
175





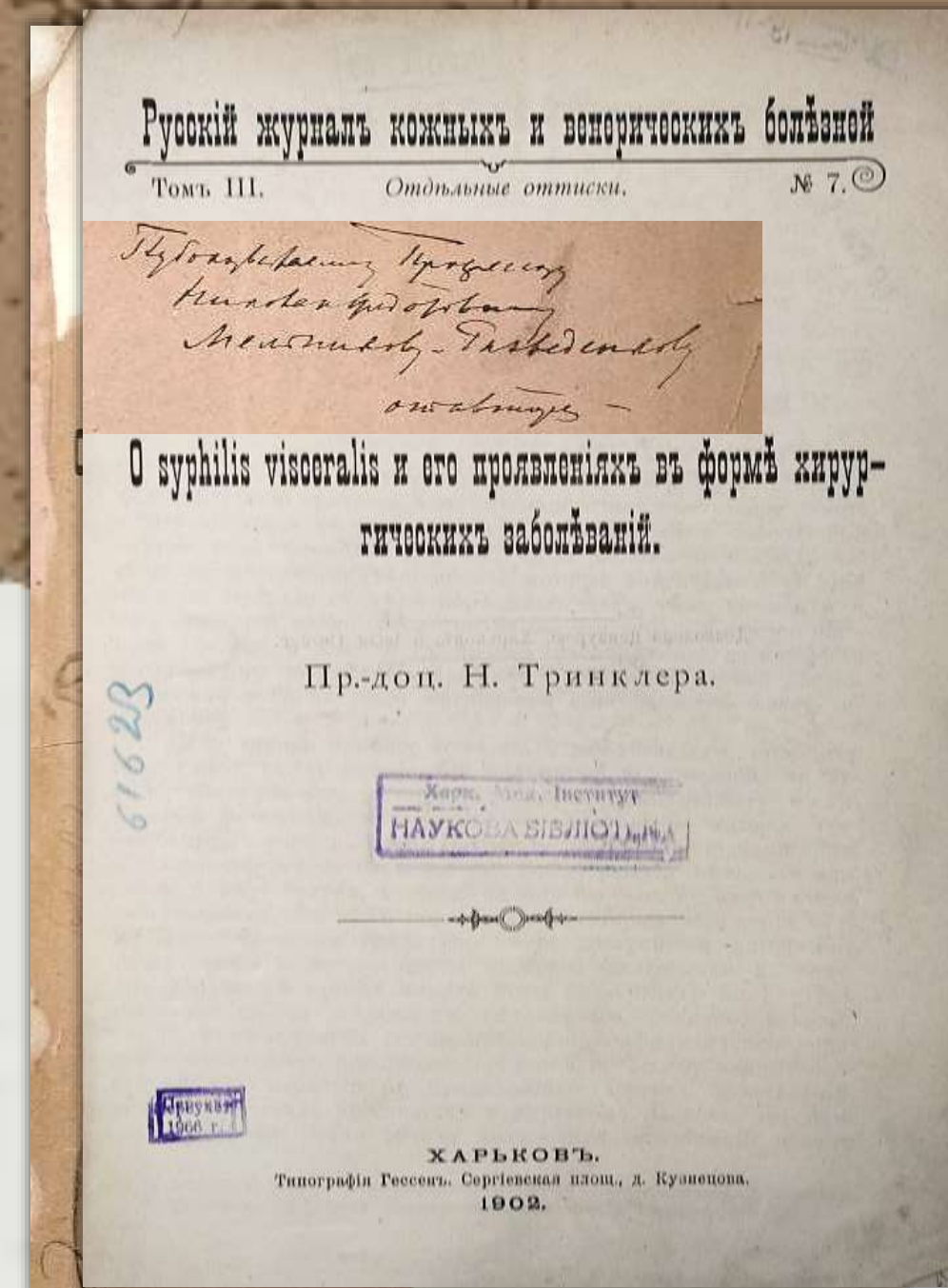
617.3-001.5 Т

Тринклеръ Н. П.

К хирургіи поперечныхъ переломовъ надколѣнника

: [дисертація] / Н. П. Тринклеръ. – Харьковъ

: Типографія Адольфа Дарре, 1899. – 199 с.



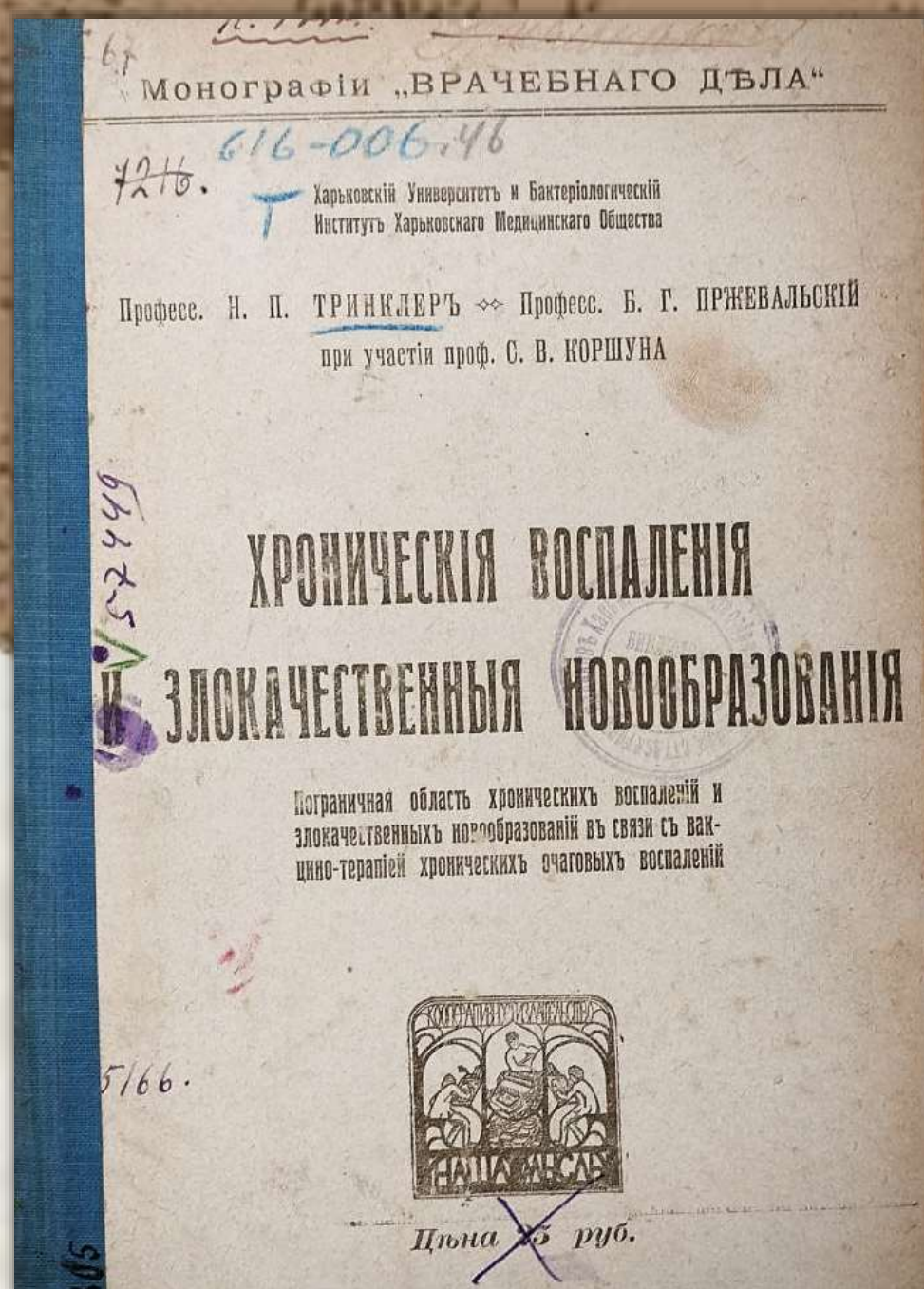
616.957.1 Т

Тринклер Н.

О syphilis visceralis и его проявленіяхъ въ формѣ

хирургическихъ заболѣваній : редкая книга / Н. Тринклер.

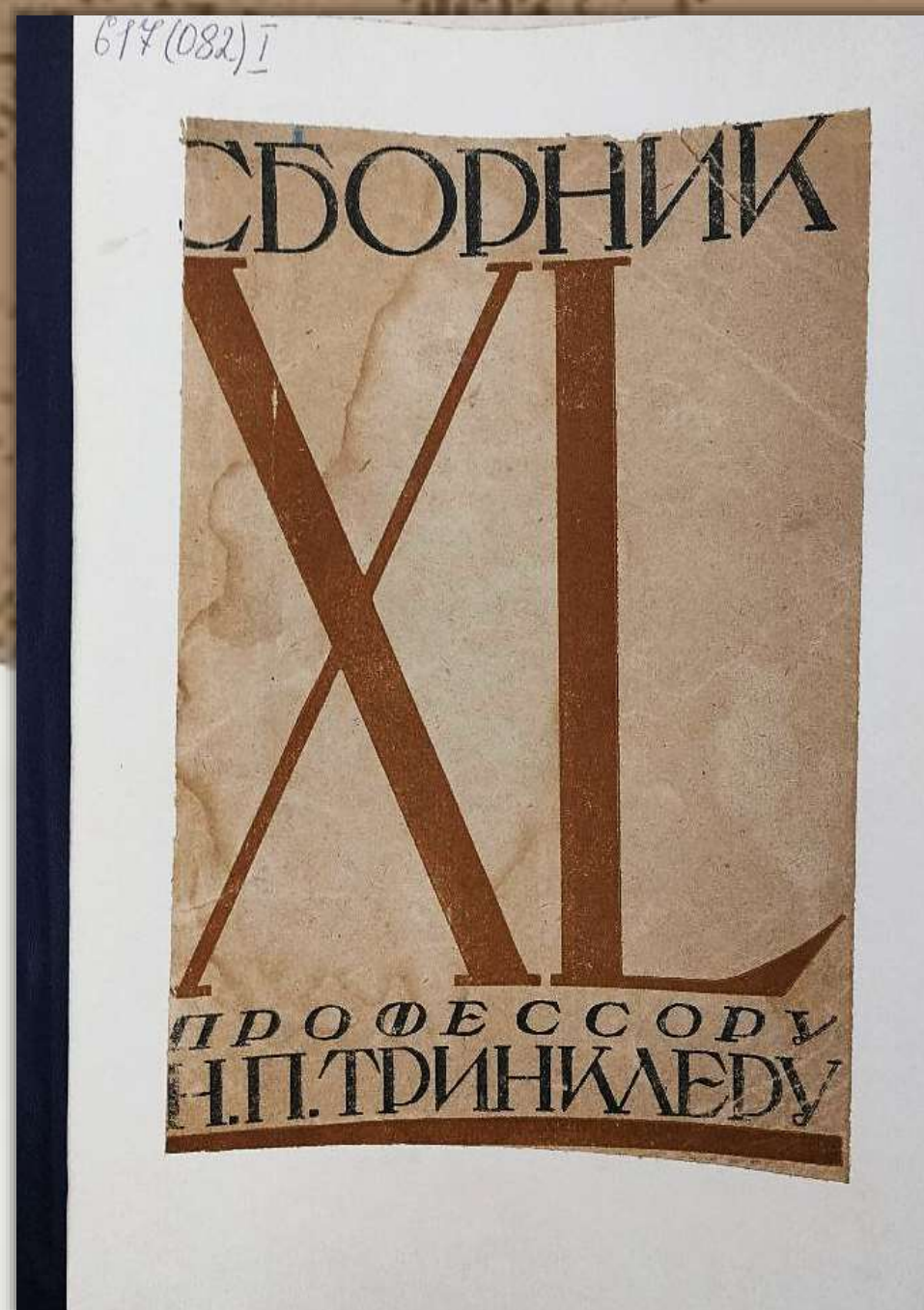
– Харьковъ : Типографія Гессенъ, 1902. – 39 с.



616.006.46 Т

Тринклеръ Н. П.

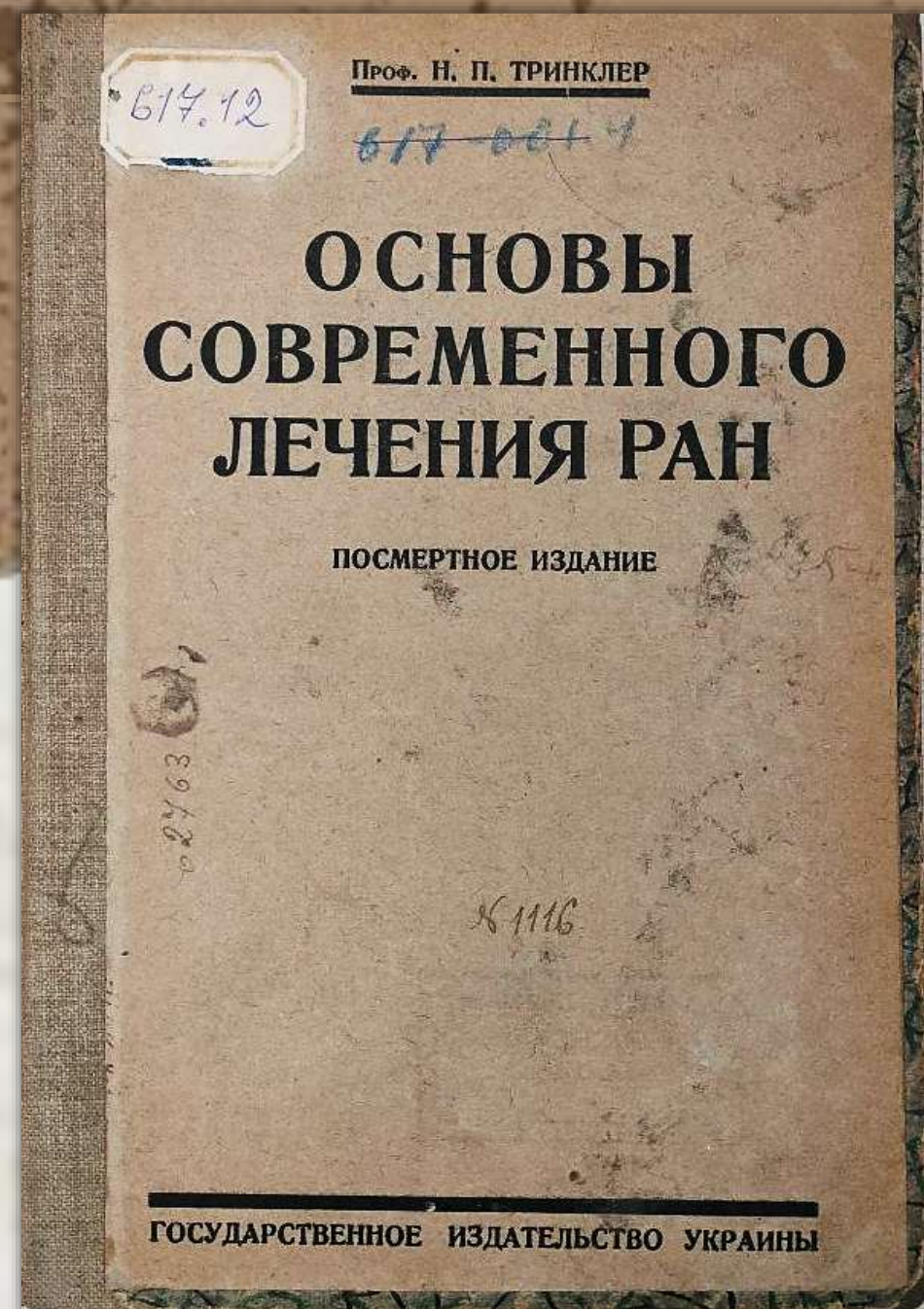
Хроническія воспаленія и злокачественныя новообразования : пограничная область хроническихъ воспаленій и злокачественныхъ новообразованій въ связи съ вакцино-терапіей хроническихъ очаговыхъ заболѣваній / Н. П. Тринклеръ, Б. Г. Пржевальскій, С. В. Коршунъ. – Харьковъ : Епархіальная типографія, 1919. – 50 с.



617(082) Т

Трінклер М. П.

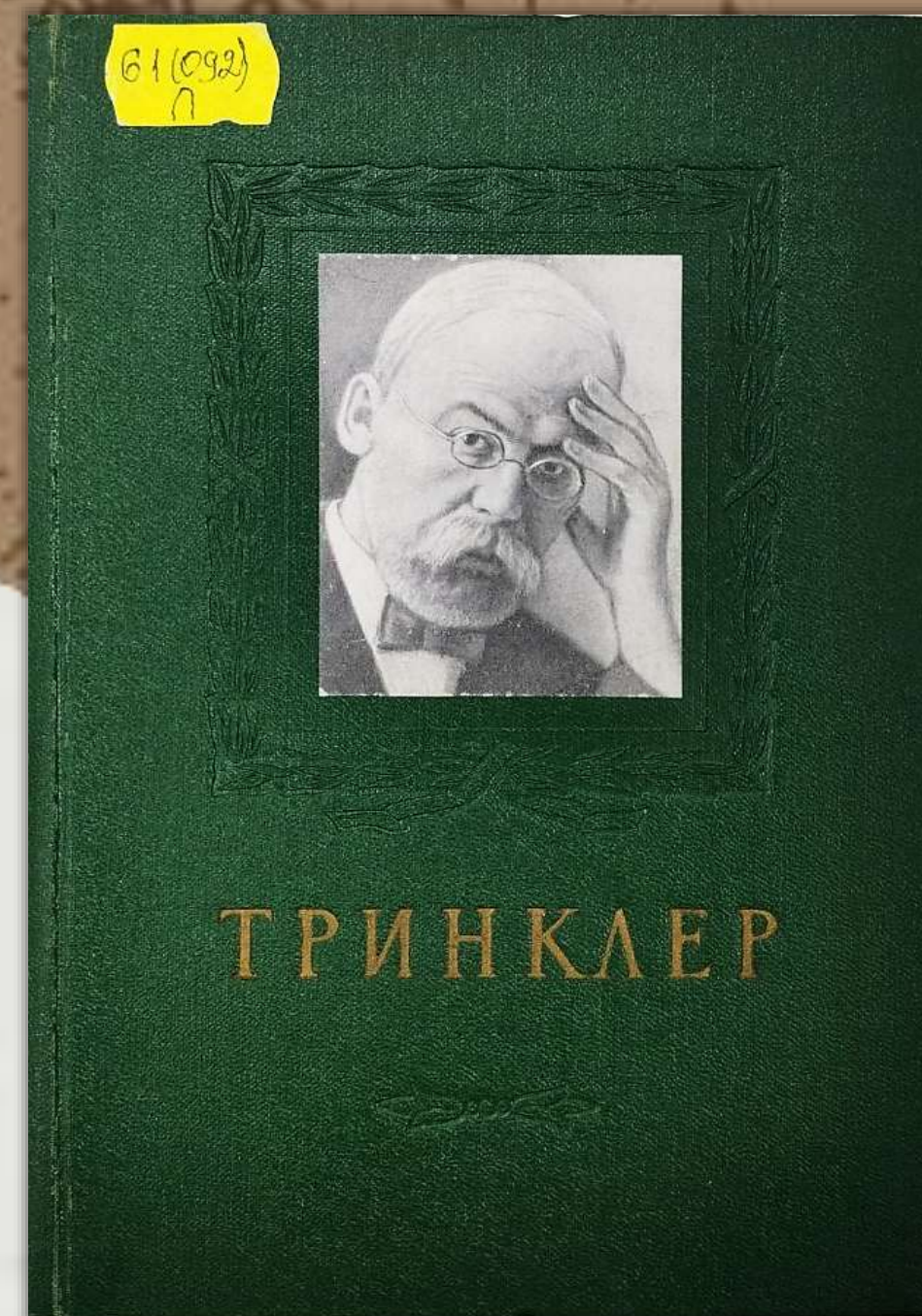
Збірник на честь 40-річчя наукової, лікарської та педагогічної діяльності / за ред. д-ра мед. В. М. Когана [та ін]. – Харків : Держ. вид-во України, 1920. – 246с. – Мова оригіналу рос.



617.12 Т

Трінклер М. П.

Основы сучасного лікування ран : посмертне видання / М. П. Трінклер. – Харків : Держ. вид-во України, 1926. – 376 с. – Мова оригіналу рос.



61(092) Л

Лебедев О. М. М. П. Трінклер (1859-1925) / О. М. Лебедев. – [б. м.], 1962. – 79 с. : іл. – Мова оригіналу рос.

# ДЕРМАТОЛОГІЯ ТА ВЕНЕРОЛОГІЯ

ЮВІЛІЙНИЙ  
80 років Інституту  
дерматології та венерології

2[24]2004

2104

У цей розділ увійшли матеріали відомого харківського вченого, історика, педагога й літератора Віктора Павловича Бурмаки. Він є автором численних наукових і публіцистичних розвідок про життя та діяльність відомих педагогів і вчених-медиків, істориків, літераторів, художників, політичних і державних діячів. Ці розвідки опубліковані в багатьох журнальних, газетних виданнях, збірках статей та нарисів (див.: Письменники Харкова / Довідник.— Харків: Майдан, 2002.— с. 201—202).

Медицину нашого міста розвивало не одне покоління харків'ян. Однак роль Миколи Петровича Трінклера в цьому процесі була винятковою. Він надзвичайно багато зробив для поліпшення здоров'я та благополуччя харків'ян як у дореволюційний час, так і за часів радикальних змін у перші роки радянської влади.

Не лише своє здоров'я, час, працю, але й навіть власний капітал (садибу, будинок) віддав Микола Петрович охороні здоров'я своїх земляків, люду. Зокрема в його будинку розташовувалися свого часу й функціонували міська хірургічна лікарня № 27, Інститут переливання крові, Інститут невідкладної хірургії, Опіковий центр, більш як чверть століття діє Інститут дерматології та венерології АМН України.

Друкуючи статтю про М. П. Трінклера, редакція вшановує пам'ять відомого педагога, професора Харківського університету, талановитого вченого, блискучого хірурга, високоосвіченої людини, яка справила великий благотворний вплив на розвиток як української, так і світової медицини, виховала не одне покоління лікарів, наукових і педагогічних працівників.

## Корифеї вітчизняної медицини

### ПРОФЕСОР МИКОЛА ПЕТРОВИЧ ТРІНКЛЕР

В. П. Бурмака

Харківський Інститут економіки ринкових відносин і менеджменту

«І на Січі мудрий німець картопельку саить», — з гіркою писав Т. Шевченко. Ще за часів польського панування в Україні було чимало німців, яким жилося краще за аборигенів. А у XVIII ст., після того як Петро I та російські імператриці-німкені широко розчинили для них двері російського дому, їх і в Україні значно по-лішало.

Шоправда, далеко не всі вони були її ворогами на кшталт Мініха, Бірона та Остермана. Чимало німців неабияк прислужилися, наприклад, українській культурі (літератори Освальд Буркард, Уляна Кравченко навіть українською писали). Та й в інших сферах суспільного життя вони були помітні. Наприклад, на Слобожанщині, де нині відсоток загальної кількості слобожан наприкінці XIX ст. становив 0,35 % (9080 осіб), майже половина їхньої колонії, як свідчать матеріали 1-го загальноросійського перепису населення 1897р., займалася землеробством. Разом із тим

у Харківській губернії 1,2 % колоністів займалися торгівлею, 2,8% — обробкою тваринної та рослинної продукції, 3,1% — навчальною діяльністю.

А відомі й такі, що лікували харків'ян. Найяскравішою постаттю серед них був Микола Петрович Трінклер (1859—1925 рр.). До речі, слід зазначити, що взагалі німців серед дипломованих лікарів у Росії наприкінці XIX — на початку XX ст. було, можливо, навіть більше за українців. Наприклад, із 277 прізвищ випускників медичного факультету Московського університету в 1897 р. тільки 10 були українськими. Решта (267) — російські, німецькі, польські, єврейські, вірменські. Представників більшості з цих національностей було більше за українців. Серед 23 докторів іноземних університетів (громадян Росії), що тоді ж проходили випробування в Медичній випробувальній комісії, 12—13 були, наприклад, носіями єврейських прізвищ і лише

## ВЫДАЮЩИЙСЯ ХИРУРГ Н.П. ТРИНКЛЕР

Н.А. Галичева, А.Н. Горяинова,  
З.П. Петрова, А.Н. Тринклер  
(г. Харьков, Украина)



Н.П. Трінклер  
(1919 р.)

Среди выдающихся деятелей отечественной медицины особое место принадлежит харьковскому хирургу Николаю Петровичу Тринклеру. Широко научившись интересам в различных областях клинической хирургии, нохирургической патологии, глубоко эмпирически обоснованное им хирургическое оперативное лечение заняло особое место в истории отечественной хирургии конца XIX — начала XX века. Немалое к тому же высокое гуманистическое и большое патристическое значение, которое приобрело его имя, обусловлено высоким эффектом от проводимых им операций, создавшим ему огромную популярность среди населения.

Николай Петрович Тринклер родился в Санкт-Петербурге 19 ноября 1859 года в семье, принадлежавшей к купеческому сословию. Дедом он получил название образовательно и высокообразован. Затем семья переехала в Симферополь, где он учился в классической гимназии, которую окончил с золотой медалью в 1879г.

В том же 1879 году Тринклер поступил на медицинский факультет Харьковского университета. Учился он успешно и уже на первом курсе проявил интерес к научной работе. За студенческую работу "О строении слизистой оболочки желудка" в 1882г. он был награжден золотой медалью. С увеличением научат он постепенно перешел к анатомии, которую преподавал профессор Владимир Пылякович Краков. Но сильнее всего привлекала Тринклера к себе хирургия.

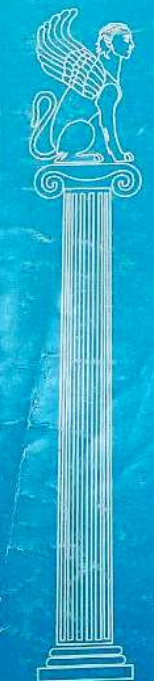
Большая роль в этом принадлежала профессору кафедры факультетской хирургической клиники Вильгельму Федоровичу Грубе, которому ученому и широко известному хирургу. Под руководством В.Ф. Грубе кандидат прервал курс в Санкт-Петербурге и переехал в Харьков.

В.Ф. Грубе был инициатором применения анатомического метода в Харькове, причем проводилась как методика Дастера, так и различные его модификации. После за стипендию кандидат здесь начал проводить самостоятельные операции, добиваясь положительных результатов. Н.П. Тринклер начал посещать факультетскую хирургическую клинику еще студентом третьего курса. Его трудолюбие, искреннее отношение к научному предмету было замечено профессором Грубе, который начал привлекать Тринклера к обследованию и оказанию помощи больным, а вскоре поручил ему канцелярские клинические лаборатор-

ные. В 1885г. Н.П. Тринклер окончил Харьковский университет со званием "Баклавр с отличием".

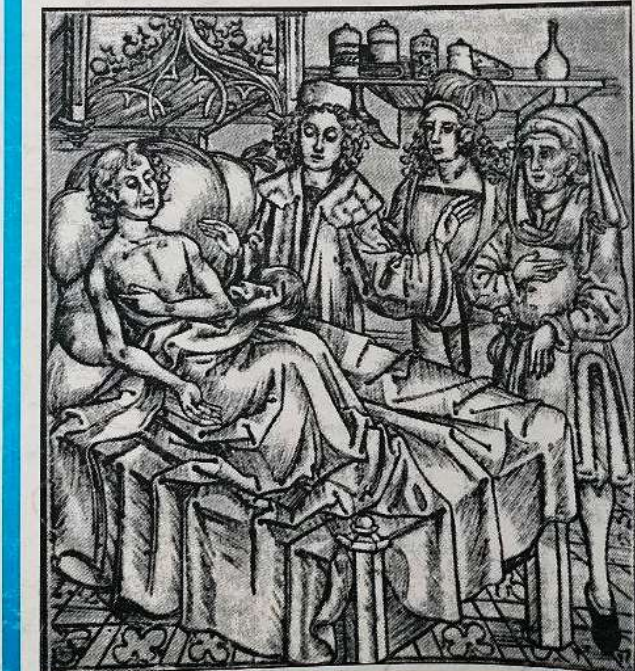
По окончании университета Н.П. Тринклер получил право для преподавания преподавателя В.П. Краков предложил ему на должность профессора кафедры патологической анатомии, а профессор В.Ф. Грубе — на должность ассистента факультетской хирургической клиники. Тринклер сделал выбор в пользу хирургии. В 1886г. он стал ассистентом ассистентом, а в 1895г. — штатным ассистентом этой клиники. В этом звании он проработал до 1896г. Сохраняясь преподавателем профессора В.Ф. Постолова о том, как он, будучи студентом, познакомился с Н.П. Тринклером. "Передая на четвертый курс, я с чувством глубокого благодарения вспоминаю ассистента и хирургического факультетского ассистента. Аккуратный и пунктуальный человек, любивший и сообразительный фелеттер, а затем явился и сформированным специалистом. По времени операции среди них выделялся удивительным спокойствием и уверенностью молодой хирургический доктор Н.П. Тринклер, только что утвержденный штатным ассистентом. Сам профессор Грубе старался как-то выдвинуть его перед другими".

Уверенность и способность своего учителя, профессор Грубе решил мажоритарно передать факультетом и представителями Н.П. Тринклера стипендию для подготовки к профессорскому званию. Обосновывая свое владение, В.Ф. Грубе отмечал, что Тринклер "обладает всеми теми качествами, которые необходимы для че-



# АСКЛЕПИЙ

ИСТОРИКО - МЕДИЦИНСКИЙ ЖУРНАЛ




Бурмака В. П.  
Професор Микола Петрович Трінклер / В. П. Бурмака  
// Дерматологія та венерологія. — 2004. — № 2(24).  
— С. 117-120.

Видатний хірург Трінклер М. П. / Н. А. Галічева,  
А. Н. Горяінова, З. П. Петрова [та ін.] // Асклепий. — 1998.  
— № 1-2. — С. 27-29.

**МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ ЖУРНАЛ**  
 МЕЖДУНАРОДНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ ЖУРНАЛ  
 INTERNATIONAL MEDICAL JOURNAL

СЕКСОЛОГИЯ  
 НЕВРОЛОГИЯ  
 КАРДИОЛОГИЯ  
 ТЕРАПИЯ  
 АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ  
 ХИРУРГИЯ  
 ОРТОПЕДИЯ


ОНКОЛОГИЯ  
 ИНФЕКЦИОННЫЕ БОЛЕЗНИ  
 ЛЕЧЕВАЯ ДИАГНОСТИКА  
 НОВОСТИ МЕДИЦИНЫ  
 СУДЕБНАЯ МЕДИЦИНА  
 ИЗ ИСТОРИИ МЕДИЦИНЫ  
 УКАЗАТЕЛЬ СТАТЕЙ, ОПУБЛИКОВАННЫХ В 2009 г.



Том 15 №4 '2009

МЕЖДУНАРОДНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ ЖУРНАЛ 2009, № 4

**ЗАСЛУЖЕННЫЙ ПРОФЕССОР УКРАИНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ НИКОЛАЙ ПЕТРОВИЧ ТРИНКЛЕР (к 150-летию со дня рождения)**  
 Кома, біоіст. наук З. П. ПЕТРОВА, Ж. П. ПЕРЦЕВА  
 Харківський національний університет



15 декабря 1924 г. состоялось чествование двух наиболее выдающихся врачей-ученых Харькова, профессором Харьковского медицинского института В. Я. Данилевского и Н. П. Тринклера. По мнению театра не в состоянии было вместить всех желающих присутствовать на заседании. Промучившись приветствиями от Совета Народных Комиссаров, Наркоматов здравоохранения и просвещения, Центрального исполкома, студенчества и многих харьковских и погородских научных, просветительских и общественных организаций. Было сказано, что профессора В. Я. Данилевский и Н. П. Тринклэр удостоены звания заслуженных профессоров Республики. В то время это было почетным и чрезвычайно редким званием, которое получали люди, имеющие неоспоримые заслуги перед наукой и высшей школой.

В 2009 г. исполнилось 150 лет со дня рождения Николая Петровича Тринклера, и мы хотим напомнить читателям журнал о заслугах ученого, выдающегося таланта и историко харьковской хирургической школы.

Н. П. Тринклэр родился 19 ноября 1859 г. в Санкт-Петербурге в семье, принадлежавшей к аристократическому сословию. В столице он получил начальное образование в частной женской школе, затем учился в Симферополе в классической гимназии, которую окончил с золотой медалью. В августе 1878 г., в год завершения гимназического курса, Тринклэр поступил в Харьковский университет на медицинский факультет.

С университетом студент Тринклэр изучал патологическую анатомию, но сильнее всего было его тяга к хирургии. Еще на 3-м курсе он начал посещать факультетскую хирургическую клинику, которой руководил В. Ф. Грубе, крупный ученый и первый известный хирург. Трудяги Тринклера, получившие отнимание в научному труду были назначены профессором Грубе, который на 4-м курсе заучил ему замещение клинической лабораторий. В 1884 г. Н. П. Тринклэр окончил Харьковский университет со званием лекаря с отличием (cum eximia laude) и ученого врача. Как предсказано зарекомендовал себя в годы учебы, Тринклэр получил предложение остаться в университете.

В 1884 г. он стал сверхштатным организатором факультетской хирургической клиники, в 1885 г. — штатным ординатором и проработал в этой должности до 1888 г.

В. Ф. Грубе внимательно следил за творческим ростом своего ученика и после окончания его работы ординатором отдал в декабре 1888 г. медицинскому факультету ходатайство о назначении Тринклера стипендиантом для подготовки к профессорскому званию. В разговоре, в частности, говорилось, что «доктор Тринклэр обладает всеми теми качествами, которые необходимы для человека, стремящегося прославить себя хирургии. Обширная эрудиция не только в сфере специальных познаний, но и по всем остальным медицинским предметам и даже по смежным специальностям, практическое знакомство с методами научного исследования, лингвистическая подготовка (свободно владеет тремя иностранными языками — немецким, французским и английским), открывающая ему доступ в родную иностранную литературу, выходящую за пределы и трудяги... — все это дает мне право доверительно просить ходатайства со стороны факультета о назначении врача Тринклера стипендиантом для приготовления его к профессорскому званию по кафедре клинической хирургии» [1]. Факультет согласился с этим мнением, и ходатайство было удовлетворено.

С 1888 по 1892 г. Н. П. Тринклэр был стипендиантом на кафедре, руководимой В. Ф. Грубе. За это время он интенсивно работал в различных научных командировках, работал у Э. Бергсманна в патологоанатомическом институте у Р. Верхова, а также в клиниках Вены и Болоньи.

52

В. Н. Лесовой, З. П. Петрова

**Гордость отечественной хирургии**  
 К 150-летию со дня рождения Заслуженного профессора Н. П. Тринклера



В центральной части Харькова, в пешей доступности от площади Соболев, сто простирается величественное общепитомо-выставочное и развлекательное мероприятие, называющееся «Гордость отечественной хирургии». Она хороша известными жителями и гостями города, однако далеко не все, даже харьковские харьковчане, знают, кем был этот человек и почему его заслуги перед городом. А между тем Николай Петрович Тринклэр — один из героев отечественной медицины конца XIX — начала XX века, блестящий хирург, профессор Харьковского университета, а затем Харьковского медицинского института. В 2009 году исполнилось 150 лет со дня рождения этого выдающегося ученого, чья деятельность простиралась далеко за пределы не только нашего города и Украины, но и тогдашней России.

Николай Петрович Тринклэр родился 19 ноября 1859 года в Санкт-Петербурге, в семье, принадлежавшей к аристократическому сословию. В столице он получил начальное образование в частной женской школе. Затем семья переехала в Симферополь, где Тринклэр учился в классической гимназии. Уже в старших классах его тяготели к хирургии, и он начал посещать факультетскую хирургическую клинику, которой руководил В. Ф. Грубе, крупный ученый и первый известный хирург. Трудяги Тринклера, получившие отнимание в научному труду были назначены профессором Грубе, который на 4-м курсе заучил ему замещение клинической лабораторий. В 1884 г. Н. П. Тринклэр окончил Харьковский университет со званием лекаря с отличием (cum eximia laude) и ученого врача. Как предсказано зарекомендовал себя в годы учебы, Тринклэр получил предложение остаться в университете.


В 1884 г. он стал сверхштатным организатором факультетской хирургической клиники, в 1885 г. — штатным ординатором и проработал в этой должности до 1888 г.

В. Ф. Грубе внимательно следил за творческим ростом своего ученика и после окончания его работы ординатором отдал в декабре 1888 г. медицинскому факультету ходатайство о назначении Тринклера стипендиантом для подготовки к профессорскому званию. В разговоре, в частности, говорилось, что «доктор Тринклэр обладает всеми теми качествами, которые необходимы для человека, стремящегося прославить себя хирургии. Обширная эрудиция не только в сфере специальных познаний, но и по всем остальным медицинским предметам и даже по смежным специальностям, практическое знакомство с методами научного исследования, лингвистическая подготовка (свободно владеет тремя иностранными языками — немецким, французским и английским), открывающая ему доступ в родную иностранную литературу, выходящую за пределы и трудяги... — все это дает мне право доверительно просить ходатайства со стороны факультета о назначении врача Тринклера стипендиантом для приготовления его к профессорскому званию по кафедре клинической хирургии» [1]. Факультет согласился с этим мнением, и ходатайство было удовлетворено.

С 1888 по 1892 г. Н. П. Тринклэр был стипендиантом на кафедре, руководимой В. Ф. Грубе. За это время он интенсивно работал в различных научных командировках, работал у Э. Бергсманна в патологоанатомическом институте у Р. Верхова, а также в клиниках Вены и Болоньи.

NON COGITANT, ERGO NON SUNT

**UNIVERSITATES**  
 НАУКА И ПРОСВЕЩЕНИЕ №4/2009



10 ЛЕТ ЖУРНАЛУ «UNIVERSITATES»  
 В. Н. Лесовой

Дефицит оригинальности как угроза развитию культуры и духовности украинского общества

СТРАНИЦЫ истории  
 С. И. Писемна

Почему же Харьковский учебный курс по истории медицины XIX века: попытка реабилитации

НАУЧНО-ПОПУЛЯРНЫЙ ЖУРНАЛ

Петрова З. П.  
 Заслужений професор Української Республіки Микола Петрович Трінклер (до 150-річчя від дня народження) / З. П. Петрова, Ж. М. Перцева // Міжнародний медичний журнал. – 2009. – Т. 15, № 4. – С. 112-115. – Мова оригіналу рос.

Лісовий В. М.  
 Гордість вітчизняної хірургії: до 150-річчя від дня народження заслуженого професора М. П. Трінклера / В. М. Лісовий, З. П. Петрова // UNIVERSITATES. Наука и просвещение. – 2009. – № 4. – С. 52-60. – Мова оригіналу рос.

ВЧЕНІ  
ХАРКІВСЬКОГО  
ДЕРЖАВНОГО  
МЕДИЧНОГО  
УНІВЕРСИТЕТУ

Велика Вітчизняна війна змусила евакуювати медінститут до Оренбурга, де С. Л. Трегубов та більшість викладачів кафедри працювали провідними спеціалістами у військових госпіталях. В 1942 році С. Л. Трегубов видав необхідний на той час посібник «Борьба за восстановление трудоспособности» (Алма-Ата, 1942). В 1943 році професор С. Л. Трегубов разом з вузом повертається в рідне місто. Базою кафедри стають травматологічне відділення та травматологічний пункт 11-ї міської лікарні по вул. Руставелі. На жаль, через рік, в 1944 році, Самуїл Леонідович Трегубов помирає від запалення легень.

Як найстарішого ортопеда-травматолога України, члена Харківського наукового медичного товариства з 1904 року, С. Л. Трегубова в 1927 році було обрано першим головою правління ортопедичної секції цього товариства, членом редакційної колегії журналу «Ортопедія і травматологія», заснованого в цьому ж році, та почесним членом Товариства французьких ортопедів міста Бордо.

Він був немисливим і чуйним педагогом, висококваліфікованим клініцистом. Висока культура, простота, допитливість та доступність для всіх людей, які з ним спілкувались, викликали в оточуючих відчуття теплоти, поваги та глибокої любові.

Д. Д. Бітчук, А. О. Марихніч, А. Г. Істомін,  
В. П. Чайченко, О. П. Багрова.

Трінклер Микола Петрович  
(1859–1925)

Лікар-гуманіст, віртуозний хірург, заслужений професор. М. П. Трінклер народився 19 листопада 1859 р. в Санкт-Петербурзі.

Після закінчення з золотою медаллю гімназії в Сімферополі він у 1878 р. вступив до Харківського університету на медичний факультет. У студентські роки одержав золоту медаль за твір «О строении слизистой оболочки желудка», з успіхом виступив у Харківському медичному товаристві з доповіддю «О патологических изменениях осмевой кислоты», що була результатом власного клінічного, макро- та мікроскопічного дослідження.

У 1883 р. він закінчив університет, одержавши звання лікаря з відзнакою. Його здібності були помічені професором В. Ф. Грубе, який запропонував молодому хірургові місце ординатора факультетської хірургічної клініки. Тоді ж він отримав запрошення професора В. П. Крикова працювати на кафедрі патологічної анатомії. Вибір був зроблений на користь хірургії. Невагою, за поданням проф. В. Ф. Грубе, М. П. Трінклер став стипендіатом для підготовки до професорського звання. Він викладав у закордонній науковій відрядженні, де працював у відомих вчених, серед яких були такі корифеї, як Р. Вірхов та Е. Бергман.

Історична доповідь Е. Бергмана на Міжнародному медичному конгресі в Берліні (1890 р.), на якому М. П. Трінклер був присутнім, про новий метод — асептику, надала надихання йому та його вчителю — проф. В. Ф. Грубе і підготувала до радикальної перебудови роботи хірургічної клініки на основі асептики. Звідси принципи асептики швидко поширились по хірургічних закладах всього півдня Росії.

Докторську дисертацію «К хирургии поперечных переломов надколенника» Микола Петрович Трінклер захистив у 1898 році, а в 1900 р. став приват-доцентом. У 1905 р. М. П. Трінклера було затверджено екстраординарним професором, завідувачем кафедри хірургічної патології з десмургією і вченим про шийні та переломні Харківського університету.

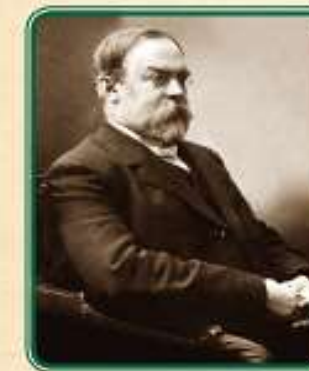


М. П. Трінклер



ВИДАТНІ  
ВИХОВАНЦІ

ХАРКІВСЬКОЇ  
ВИЩОЇ  
МЕДИЧНОЇ  
ШКОЛИ



ТРІНКЛЕР  
МИКОЛА  
ПЕТРОВИЧ  
(1859–1925)

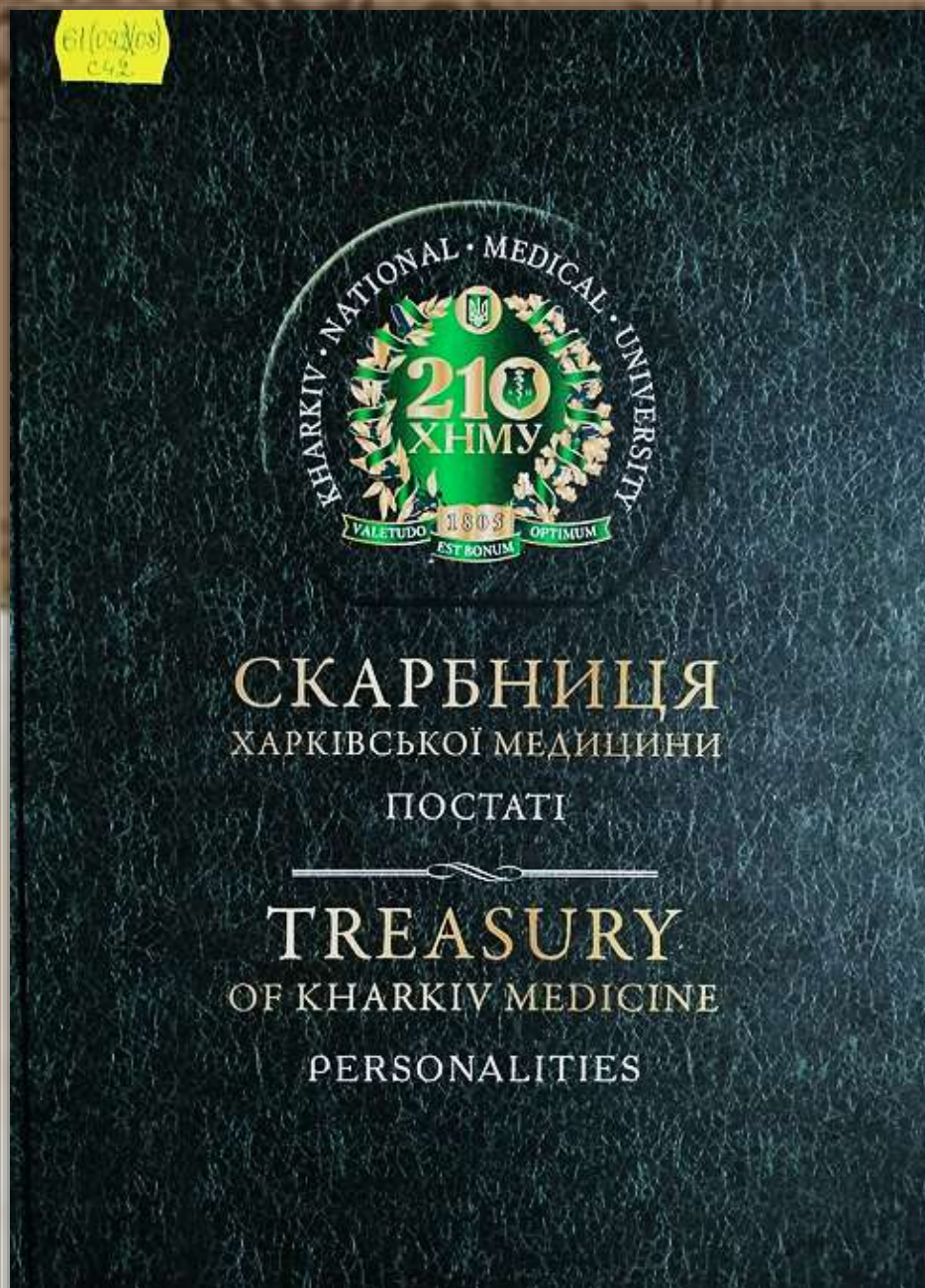
Хірург. Заслужений професор УРСР (1924). Народився 19 листопада 1859 р. у Санкт-Петербурзі в купецькій родині. Після закінчення з золотою медаллю гімназії в м. Сімферополі в 1878 р. вступив до Харківського університету на медичний факультет (нині Харківський національний медичний університет). У 1884 р. закінчив навчання, одержав звання лікаря з відзнакою. У 1884–1888 рр. був ординатором у факультетській хірургічній клініці, з 1888 по 1892 р. — стипендіатом для підготовки до професорського звання. У 1898 р. захистив докторську дисертацію, у 1900 р. став приват-доцентом. У 1905 р. його затвердили професором, завідувачем кафедри хірургічної патології. З 1913 р.

61(092) В

Трінклер Микола Петрович (1859-1925) / В. О. Сипливий, А. Г. Гузь, А. В. Сивожелезов [та ін.] // Вчені Харківського державного медичного університету. – Харків, 2003. – С. 242-244.

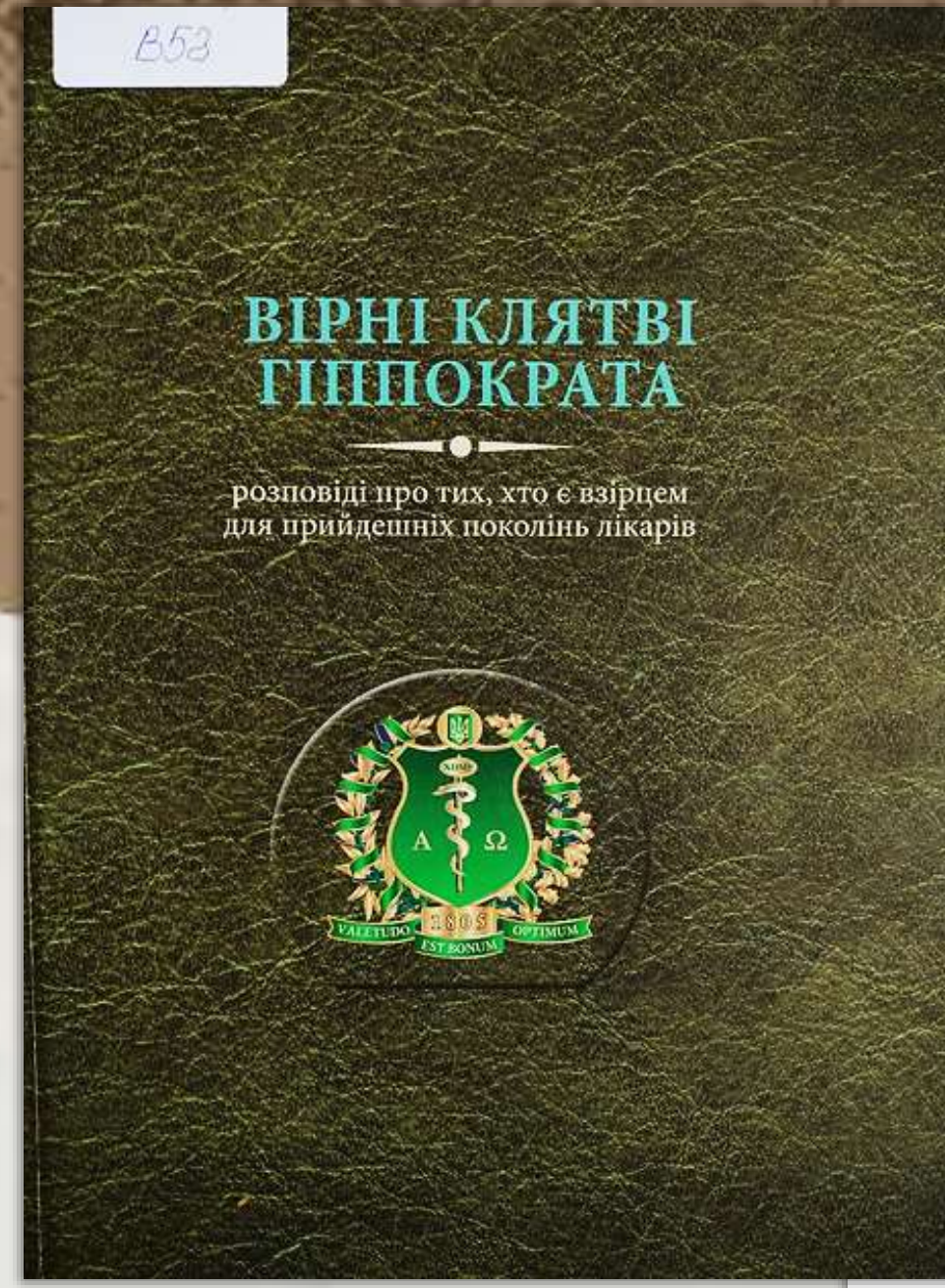
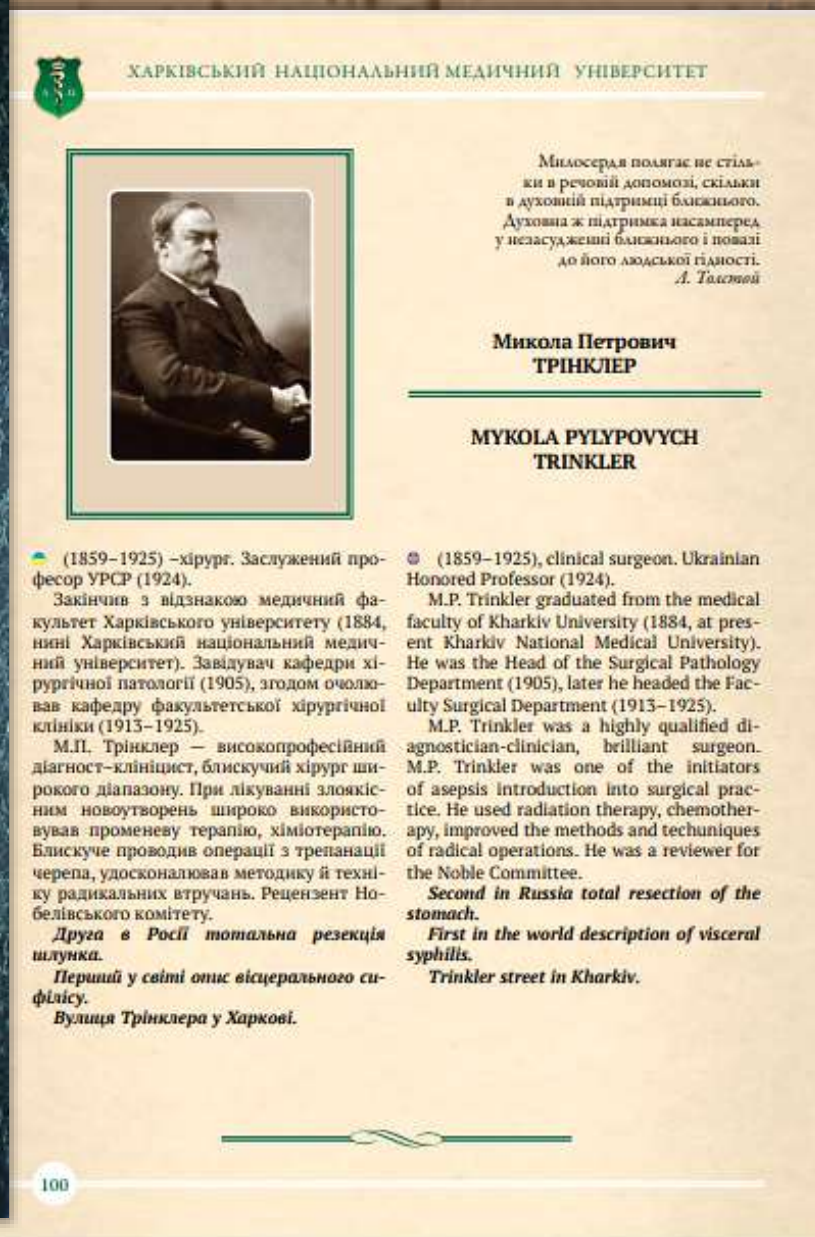
61(092) В

Трінклер Микола Петрович (1859–1925) / В. О. Сипливий, А. Г. Гузь, А. В. Сивожелезов // Видатні вихованці Харківської вищої медичної школи: біобібліографічний довідник / за заг. ред. В. М. Лісового. – Харків : ХНМУ, 2010. – С. 158-159. – Режим доступу: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/728>



61(092)(08) С

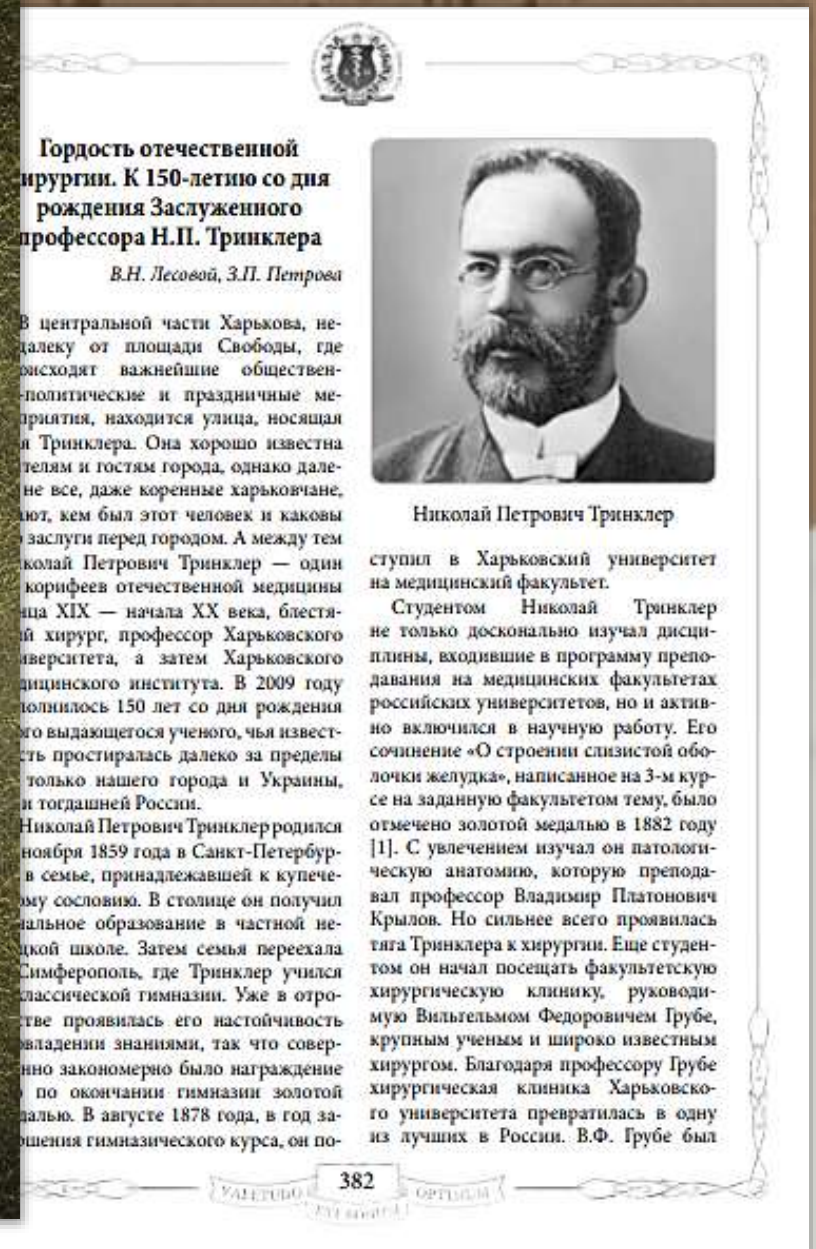
Микола Петрович Трінклер // Скарбниця харківської медицини. Постаті : біографічний довідник / за заг. ред. В. М. Лісового. – Харків : ХНМУ, 2015. – С. 100. – Режим доступу: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/16215>

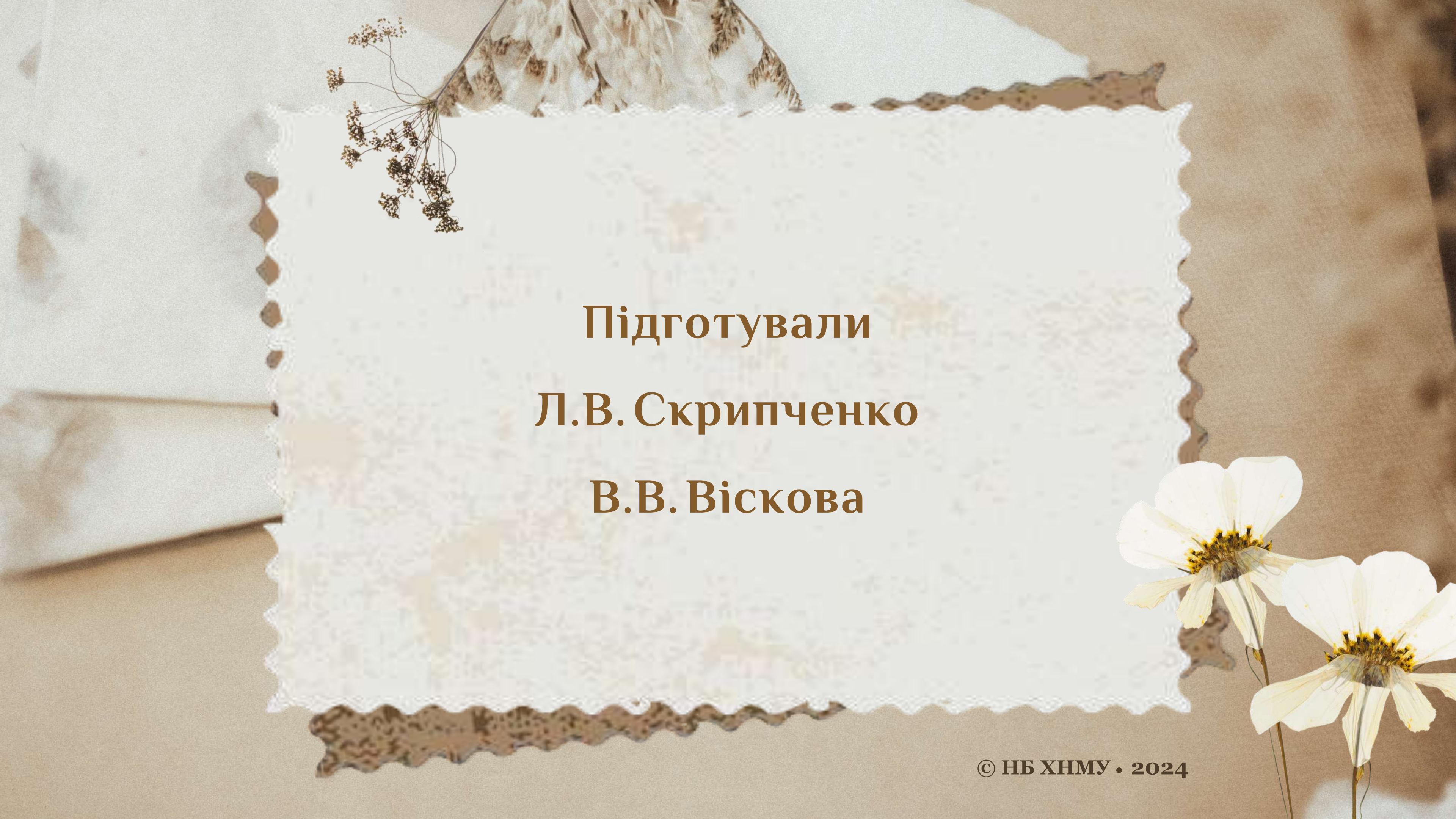


61(09) В

Лісовий В. М.

Гордість вітчизняної хірургії: до 150-річчя від дня народження заслуженого професора М. П. Трінклера / В. М. Лісовий, З. П. Петрова // Вірні клятві Гіппократа: розповіді про тих, хто є взірцем для прийдешніх поколінь лікарів / за ред.: В. М. Лісового, В. А. Капустника, Ж. М. Перцевої. – Харків : ХНМУ, 2020. – С. 382-392. – Режим доступу: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/28094>





**Підготували**  
**Л.В. Скрипченко**  
**В.В. Віскова**